

Η πίστη της Χαναναίας (Ματθ. ιε 21-28) (Πατρώνος Γεώργιος)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

(Κυριακή ΙΖ Ματθαίου)

Η Χαναναία γυναίκα εκπροσωπεί τον εθνικό και ειδωλολατρικό κόσμο. Από τους παραδοσιακούς Ισραηλίτες δεν θεωρείται μόνο αλλοεθνής αλλά και αλλόθρησκη. Κατά συνέπεια, η γυναίκα αυτή καθώς και όλος ο κόσμος που εκπροσωπεί, είναι άπιστος και αμαρτωλός. Αξίζει, λοιπόν, της απόρριψης και της αιώνιας καταδίκης. Εξάλλου υπάρχει γενική πεποίθηση σε όλο τον πιστό κόσμο των εβραίων, ότι ο Θεός δεν έχει περιλάβει αυτούς στο σχέδιο της σωτηρίας και άρα τους αξίζει μία γενική περιφρόνηση.

Αυτό το αρνητικό πνεύμα εκφράζουν και οι μαθητές προς τον Ιησού, όταν ενοχλούνται από τις κραυγές της απελπισμένης γυναίκας που παρακαλεί τον Διδάσκαλο να θεραπεύσει την κόρη της· «ελέησόν με, Κύριε..., η θυγάτηρ μου κακώς δαιμονίζεται». Εθνικός κόσμος σημαίνει στην θρησκευτική και θεολογική γλώσσα, κόσμος δαιμονοκρατούμενος. Ο Θεός έχει καταδικάσει αυτόν τον κόσμο από τώρα. Αυτή είναι η κοινή πεποίθηση όλων.

Ο Κύριος, όμως, εκτιμά τα πράγματα διαφορετικά. Δεν μένει στα εξωτερικά

γεγονότα και ούτε κρίνει τους ανθρώπους με κριτήρια εθνικά, φυλετικά ή θρησκευτικά. Διαβλέπει στη Χαναanaία μια θαυμαστή πίστη, έξω από θρησκευτικές κατηγορίες αξιολόγησης. Πρέπει αυτή η πίστη να προβληθεί, να φανεί και στους άλλους και να εκτιμηθεί δεόντως από όλους. Γι' αυτό και ο Ιησούς μπαίνει σε μία διαδικασία περίεργη, μιας φαινομενικής περιφρόνησης της γυναίκας αυτής, χρησιμοποιώντας μάλιστα μια σκληρή γλώσσα που δεν ταιριάζει με τη γνωστή ήπια και φιλόανθρωπη φρασεολογία του. Αυτή η τακτική αντιμετώπισης της αμαρτωλής έστω και ταλαίπωρης αυτής γυναίκας ξαφνιάζει και αυτούς τους μαθητές ακόμη.

Ομιλεί για «τέκνα» και για «κυνάρια». Τέκνα είναι ο λαός Ισραήλ και κυνάρια ο κόσμος των εθνικών. Φοβερή διάκριση. Αυτή η ωμή σε σκληρότητα γλώσσα φανερώνει τα κριτήρια του θρησκευτικού κόσμου της εποχής και όχι του Κυρίου την κρίση. Σε λίγο, όταν θα μιλήσει για την υποχρέωση των γονέων να δίνουν ψωμί στα παιδιά τους και όχι στα σκυλιά τους και μετά την επιμονή της γυναίκας ότι και τα σκυλιά τρέφονται από τα ψίχουλα των πλουσίων, ο Ιησούς αποκαλύπτει τη βαθιά πίστη αυτής της σεμνής και ταπεινής μητέρας: «ω γύναι, μεγάλη σου η πίστις»! Και το θαύμα της θεραπείας της θυγατέρας της Χαναanaίας μάνας έγινε, εξαιτίας μιας πίστεως που προέρχεται από μια αμαρτωλή και άθρησκη γυναίκα.

Είναι ενδιαφέρουσα και η παρατήρηση εκ μέρους του ευαγγελιστού Μάρκου, κατά την εξιστόρηση του γεγονότος αυτού. Αναφέρει, ότι η Χαναanaία ήταν ελληνικής καταγωγής και κάτοικος στην περιοχή της Συροφονίκης. Γνωρίζουμε, ότι στις περιοχές αυτές της Τύρου, της Σιδώνος και της ευρύτερης περιοχής της Χανααν και Συροφονίκης, υπήρχε μεγάλη ελληνική κοινότητα που ασχολείτο κατά κύριο λόγο με το εμπόριο. Σ' αυτό τον ελληνικό κόσμο της περιοχής αυτής δραστηριοποιήθηκε ο Ιησούς με πολύ θετικά αποτελέσματα, συνάντησε μια εκπληκτική πίστη, πνευματικής ποιότητας ψυχή, που έδωσε και ένα πρώτο δείγμα μελλοντικής προοπτικής της χριστιανικής εποποιίας προς τον κόσμο των εθνών.

Νέα κριτήρια αληθινής πίστεως

Η συγκεκριμένη περίπτωση συνάντησης του Ιησού με τον κόσμο των εθνικών μας αποκαλύπτει μίαν άλλη εικόνα περί πίστεως, που υπερβαίνει τα γνωστά θρησκευτικά κριτήρια. Όσο κι αν αιφνιδιάζει αυτή η προσέγγιση, ένα είναι γεγονός, ότι με το ευαγγελικό μήνυμα του Κυρίου μπήκαμε σε μια νέα εποχή, νέας αντίληψης των πνευματικών ανθρώπων. Δυστυχώς κι εμείς ακόμη σήμερα, μετά από είκοσι αιώνες χριστιανικής εμπειρίας, παραμένουμε και κρίνουμε τους ανθρώπους με ιουδαϊκά και καθαρά νομικά κριτήρια.

Η ελληνίδα γυναίκα από τη Χανααν, παρόλη την εθνική της καταγωγή, διατηρούσε

μία θαυμαστή αντίληψη πίστεως και πνευματικότητας. Παρουσιάζεται στον Ιησού σεμνή και ταπεινή, χωρίς να κομπάζει και να διεκδικεί, όπως θα έπραττε μία Ιουδαία πιστή γυναίκα. Ασήμαντη μπροστά στην Αγιότητα και τελειότητα του συνομιλητή της. Άξια απόρριψης και περιφρόνησης από τους εκλεκτούς της ιουδαϊκής θρησκείας. Όμως αληθινή, με μία βαθιά αγάπη και ταπεινοφροσύνη, που μεταμορφώνεται σε μία ισχυρή και δυνατή πίστη. Μία πίστη που ο Ιησούς δεν βρήκε άλλη όμοια ούτε στον κόσμο των πιστών.

Η πίστη της εθνικής γυναίκας γίνεται κριτήριο πλέον αξιολόγησης της πίστεως του κάθε ανθρώπου. Από εξωτερικά και τυπικά κριτήρια μπήκαμε σε μία διαδικασία εσωτερικών κριτηρίων ποιότητας και αληθινότητας. Η πίστη δεν είναι αποκλειστικό γνώρισμα, όπως συνήθως θεωρείται, μόνο των θρησκευόμενων ανθρώπων. Είναι φορές, που οι κοσμικοί άνθρωποι διαθέτουν μία ανυποψίαστη και συγκλονιστική πίστη, συνδυασμένη συνήθως με μια εκπληκτική ποιότητα ζωής. Αυτοί προσεγγίζουν πιο πολύ τη διδασκαλία του Ιησού και το δικό του προβαλλόμενο πνευματικό ήθος ζωής, παρά οι εκ παραδόσεως και εξ επαγγέλματος θρησκευτικοί άνθρωποι.

Αυτό τον υγιή προβληματισμό προβάλλουν οι ευαγγελιστές Ματθαίος και Μάρκος με τη διάσωση του γεγονότος αυτού της εθνικής γυναίκας. Η περιγραφή εκ μέρους των Ευαγγελιστών είναι άκρως ενδιαφέρουσα, ρεαλιστική και αποκαλυπτική. Από τη μια προβάλλεται η περιφρόνηση της γυναίκας αυτής και του κόσμου της που εκπροσωπεί από τους Ιουδαίους και από την άλλη εξαιρείται η πίστη της και η εμμονή της στο δικαίωμα του θαύματος και της σωτηρίας. Οι Ιουδαίοι έβλεπαν τον Ιησού μόνο ως ένα Ραββί και Διδάσκαλο και η Χαναναία τον έβλεπε και τον πίστευε ως Λυτρωτή και Σωτήρα. Η γυναίκα αυτή ξεπέρασε την απλή και εξωτερική εντύπωση της εμφάνισης του Κυρίου στην ιστορία και μπήκε στο μυστήριο της σωτηριολογικής παρουσίας του στον κόσμο των ανθρώπων.

Η πίστη μιας αληθινής μάνας και η αληθινότητα μιας πραγματικής γυναίκας είναι ικανή να κάνει και τον Θεό ακόμη να «αλλάξει» τακτική έναντι των ταπεινών και αμαρτωλών ανθρώπων. Η πίστη αυτής της Χαναναίας μάνας, που ξέρει και έχει τη δύναμη να ταπεινώνεται και να παρακαλεί κραυγάζουσα προς τον Θεό, γίνεται ικανή να τελεσθεί το θαύμα στη ζωή. Πράγματι, με αυτή την ευαγγελική περικοπή ανατρέπεται μια λανθασμένη θρησκευτική αντίληψη αιώνων και προβάλλεται ένας νέος «τύπος» πιστού ανθρώπου, που συνδέεται άμεσα αν όχι με τη θρησκεία, οπωσδήποτε όμως με το θαύμα.

Αυτό που πρωτεύει στο Χριστιανισμό δεν είναι η θρησκευτική νομική κατοχύρωση των ανθρώπων, αλλά η εμμονή στην αληθινή πίστη και η επιμονή στην αναγκαιότητα λειτουργίας του θαύματος στη ζωή μας. Το θαύμα, δηλαδή η χάρη,

σε συνδυασμό με την πίστη στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού, οδηγεί τα πράγματα της πνευματικής ζωής στην αληθινή τους έκφραση.

Το πρόβλημα δεν είναι, αν η θρησκευτικότητα παρεμποδίζει την αληθινή πίστη και αν οι θρησκευτικοί κανόνες εγκλωβίζουν την πνευματική ζωή να εξελιχθεί και αναπτυχθεί φυσιολογικά. Το ζητούμενο είναι, πως είναι δυνατόν, ανεξάρτητα από τις θρησκευτικές τοποθετήσεις, είτε Ιουδαίος είτε εθνικός είναι κάποιος, να έχει μία εντιμότητα και να διαθέτει μία βαθιά αναγκαιότητα κοινωνίας με τον Ιησού Χριστό, γιατί σ' αυτόν τελικά βρίσκεται η οδός, η αλήθεια και η ζωή.

Αν και πλήθος ανθρώπων, ακολούθων και θαυμαστών, συνωθούνταν γύρω από τον Ιησού, όπως και οι μαθητές του ακόμη, όλοι έμειναν ανυποψίαστοι για την αληθινή πίστη της Χαναναίας γυναίκας. Οι κραυγές και οι παρακλήσεις της, η ταπείνωση και η επιμονή της, άφησαν όλους ασυγκίνητους εξαιτίας της διαφορετικής κοινωνικής και θρησκευτικής τοποθέτησης. Μόνο ο Κύριος διέγνωσε τα βάθη της καρδιάς της και των αισθημάτων της και εκεί αναγνώρισε έναν σπάνιο άνθρωπο και μία εκλεκτή ψυχή.

Μήπως είναι καιρός και τα δικά μας κριτήρια για τους άλλους να τα αναθεωρήσουμε και να μπούμε στη λογική του Ιησού Χριστού, που αποσκοπεί το σημερινό Ευαγγέλιο, ώστε να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στην εσωτερική ποιότητα του ανθρώπου και όχι στην εξωτερική εμφάνιση και προέλευσή του;

Πηγή: agiazoni.gr